

Dosarul nr. 2r-187/23
2-18080399-01-2r-27042023

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (Gh. Mîra)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, I. Dutca, A. Malfi)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (S. Filincova, M. Ghervas, G. Stratulat)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malfi)

DECIZIE

05 iulie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Ivan Duca, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Golovco împotriva lui Ivan Duca cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

a c o n s t a t a t:

La 13 decembrie 2018, Iurie Golovco a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Duca cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 septembrie 2020 a Judecătoria Anenii-Noi, sediul Central, s-a admis parțial acțiunea înaintată de Iurie Golovco. S-a încasat de la Ivan Duca în beneficiul lui Iurie Golovco, datoria în mărime de 38 000 euro sau echivalentul în lei, conform cursului BNM, la data executării hotărârii, și cheltuielile de judecată în mărime de 22 280 lei (f.d.103, 107-109, Vol.I).

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 21 octombrie 2020, Ivan Duca a declarat apel împotriva hotărârii din 28 septembrie 2020 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (f.d.111, Vol.I).

La 23 octombrie 2020, Ivan Duca a depus apel motivate împotriva hotărârii din 28 septembrie 2020 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, prin care a solicitat casarea acesteia, dar și a încheierilor din 02 ianuarie 2019 și 20 iulie 2020, și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate de Iurie Golovco (f.d.114-116, Vol.I).

La 26 octombrie 2020, Iurie Golovco, reprezentat de avocatul Oleg Chicu, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea ce ține de respingerea pretențiilor privind încasarea cheltuielilor

de judecată, a dobânzii de întârziere și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a pretențiilor privind încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 7 419,89 euro, echivalentul a 145 957,42 lei și a tuturor cheltuielilor de judecată suportate de reclamant și anume: 2 593 de lei, ce constituie cheltuieli de executare, și 1 500 de lei, cheltuieli de transport (f.d.117-118, Vol.I).

Ulterior, Iurie Golovco, reprezentat de avocatul Oleg Chicu, a depus cereri de apel suplimentare solicitând încasarea dobânzii de întârziere pentru perioadele ulterioare.

Prin decizia din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins cererile de apel declarate de către Ivan Duca și Iurie Golovco, reprezentat de avocatul Oleg Chicu, și s-a menținut hotărârea din 28 septembrie 2020 a Judecătorei Anenii-Noi, sediul Central (f.d.13-19, Vol.II).

La 16 februarie 2022, Iurie Golovco, reprezentat de avocatul Oleg Chicu, a declarat recurs împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, în partea ce ține de respingerea pretențiilor privind încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată suportate la soluționarea cauzei în prima instanță și a dobânzii de întârziere, cu adoptarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii în sensul declarat (f.d.29-34, Vol.I).

La 31 martie 2022, Ivan Duca, a declarat recurs împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.57-61, Vol.II).

Prin încheierea din 01 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție, s-au declarat inadmisibile recursurile depuse de către Iurie Golovco, reprezentat de avocatul Oleg Chicu și Ivan Duca împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.90-94, Vol.II).

La 14 februarie 2023, Ivan Duca, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu a depus cerere de revizuire a deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.99-103, Vol.II).

Prin încheierea din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire a deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău înaintată de Ivan Duca, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu (f.d.115-212, Vol.II).

La 20 aprilie 2023, Ivan Duca, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel, admiterea cererii de revizuire cu casarea deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, recurentul a invocat motivele de fapt și de drept indicate în cererea de revizuire, suplimentar menționând dezacordul cu încheierea din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, care în opinia sa este ilegală, nemotivată și adoptată cu încălcarea dreptului său la un proces echitabil, motiv pentru care în temeiul art. 453 alin. (3) din Codul de procedură civilă, a depus prezenta cerere de recurs.

Subsecvent, recurentul a enunțat că, în pofida obligației de a motiva actul

judecătorească emis, Curtea de Apel Chișinău nu a prezentat niciun argument pe care și-a întemeiat soluția de declarare ca fiind inadmisibilă a cererii de revizuire.

De altfel, Ivan Duca, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu, a relevat că odată cu depunerea cererii de revizuire împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, întemeiată pe prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, a prezentat probe, și anume 2 recipise în original, care confirmă faptul că datoria respectivă a fost stinsă, dar și dovezi, care confirmă faptul că a intrat în posesia acestor înscrisuri după rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești. Aceste argumente și probe sunt decisive pentru soluționarea cauzei, or, reținerea lor conduce la respingerea integrală a acțiunii intentate împotriva sa. Însă, cu toate acestea, Curtea de Apel Chișinău, în partea motivantă a încheierii, nu a făcut referire la probele și argumentele revizuentului, limitându-se la expunerea jurisprudenței și a prevederilor legale, pe când el era îndreptățit să se aștepte la un răspuns specific și expres la argumentele sale expuse.

Astfel, instanța ierarhic inferioară a omis să se refere la circumstanțele enumerate, emițând o hotărâre absolut nemotivată, încălcând astfel dreptul său la un proces echitabil.

În final, concluzionând, recurentul a punctat că odată ce Curtea de Apel Chișinău nu a examinat în mod corespunzător argumentele și probele expuse, care dovedesc stingerea integrale a datoriei de 38 000 euro, nu putem susține că ingerința în dreptul său de proprietate este una justificată. Respectiv, prin încheierea din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, i-a fost încălcat dreptul fundamental la proprietate, circumstanță care potrivit art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, constituie temei de declarare a recursului împotriva actului judecătorească contestat.

La 27 aprilie 2023, în adresa lui Iurie Golovco a fost expediată copia cererii de recurs depusă Ivan Duca, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu, împotriva încheierii din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului depus de Ivan Duca, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu, intimatul nu a depus referință în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurent.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 06 aprilie 2023 și expediată reprezentantului recurentului Ivan Duca, avocatului Nicolae Frumosu, prin e-mail la 18 aprilie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f.d.122, Vol.II).

Astfel, recursul declarat de Ivan Duca, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu la 20 aprilie 2023, este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Ivan Duca întemeiat și pasibil de fi admis, cu restituirea spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită

recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din conținutul recursului declarat de Ivan Duca, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu, rezultă că, recurentul contestă încheierea din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Completul de judecată constată că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, revizuentul nu a prezentat circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei noi ce nu i-au fost cunoscute la momentul examinării cauzei. Astfel, cererea de revizuire nu ar întruni condițiile necesare de a fi examinată, prin prisma prevederilor art. 446-453 din Capitolul XXXIX al Codului de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art.448 alin. (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care: au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Ivan Duca, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu, și-a întemeiat cererea de revizuire în baza art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, anexând la cererea de revizuire: 2 recipise, în original, din 19 martie 2018 și din 25 aprilie 2019, semnate de Iurie Golovco, din conținutul cărora ar reieși că a primit de la Ivan Duca sumele de 15 000 euro și, respectiv, 27 000 euro; copia procesului-verbal de ridicare a recipiselor din 21 noiembrie 2022, întocmit de Inspectoratul de Poliție Anenii Noi; copia cererii privind restituirea documentelor ridicate, înregistrată la Procuratura Anenii Noi cu nr. 228 din 08 februarie 2023; copia procesului-verbal al ședinței de judecată a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din 07 mai 2019, din care ar rezulta că Iurie Golovco recunoaște că Duca Ivan i-ar fi restituit 15 000 euro din suma de 38 000 euro, și copia procesului-verbal al ședinței de judecată a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 05 martie 2020 (f.d.104-110, Vol.II).

Analizând încheierea din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs conchide că instanța ierarhic inferioară a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ivan Duca, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu, împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, fără însă să analizeze și să se expună asupra împrejurărilor invocate de revizuient în susținerea cererii și probelor prezentate.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiat argumentul invocat de Ivan Duca, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu, că instanța de revizuire nu a analizat probele și argumentele revizuentului, limitându-se la expunerea jurisprudenței și a prevederilor legale, pe când revizuientul era îndreptățit să se aștepte la un răspuns expres la argumentele sale

expuse. Prin urmare, instanța ierarhic inferioară a omis să se refere la o analiză a circumstanțelor și probelor prezentate, emițând o hotărâre nemotivată, încălcându-i revizuentului dreptul de a fi auzit.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție evidențiază că instanța de revizuire urmă să se expună asupra pertinentei și concludenței înscrisurilor anexate de Ivan Duca, la cererea de revizuire, modului și datei obținerii acestora, în aspectul dacă circumstanțele invocate sunt decisive pentru retractarea deciziei instanței judecătorești, inclusiv dacă probele au existat obiectiv până la emiterea hotărârii Judecătoreiei Anenii Noi, sediul Central, din 28 septembrie 2022, și deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021, și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 din Codul de procedură civilă, servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, cu respectarea principiului securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței Curții, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Articolul 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului prevede obligația instanțelor de judecată de a-și motiva hotărârile. Dacă instanța nu se pronunță asupra unor chestiuni importante sau exprimă aprecieri contradictorii, atunci acest lucru poate conduce la încălcarea articolului 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului în sensul suprimării dreptului la un proces echitabil (hotărârea în cauza *Krasulya v. Federația Rusă* din 22 februarie 2007).

La rejudecarea problemei soluționată prin încheierea casată, instanța de revizuire urmează să țină cont de cele menționate și supunând unui control riguros cele mai importante probleme ale cauzei, să emită o încheiere legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Ivan Duca, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu, urmează a fi admis, cu casarea încheierii din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei civile, pentru examinarea cererii de revizuire, depuse de Ivan Duca, împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Ivan Duca, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu.

Se casează încheierea din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Golovco împotriva

lui Ivan Duca cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, cu restituirea spre rejudicare la Curtea de Apel Chișinău problema soluționată prin încheierea casată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos